บทความวิจัย

รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*

A MODEL OF ACADEMIC ADMINISTRATION TO ENHANCE LEARNING MANAGEMENT IN DIGITAL ERA OF SMALL SCHOOL TEACHERS UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA IN THE NORTHEASTERN REGION

กรรณิการ์ ธนะสูตร*, พิมพ์อร สดเอี่ยม, บุญช่วย ศิริเกษ

Kannika Thanasoot*, Pim-on Sod-ium, Boonchuay Siriket

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีลานชาง เลย ประเทศไทย

Educational Administration, Mahamakut Buddhist University, Srilanchang Campus, Loei, Thailand

*Corresponding author E-mail: kk805613@gmail.com

*Tel: 091-063-9323

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ จำนวน 36,545 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 380 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกนและสุ่มแบบหลายขั้นตอน ประเมินรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.30, S.D. = 0.47) สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.56) และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) เท่ากับ 0.372 เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล การจัดการเรียนรู้เชิงดิจิทัล การนิเทศผสานเทคโนโลยีดิจิทัล การวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล และการพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล และ 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ โดยผลการประเมินรูปแบบ

* Received 5 May 2026; Revised 22 May 2026; Accepted 29 May 2026

ด้านความถูกต้องและ ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.74, S.D. = 0.09 และ $\bar{X}$ = 4.85, S.D. = 0.14 ตามลำดับ)

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารงานวิชาการ, การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล, โรงเรียนขนาดเล็ก, ครูประถมศึกษา

Abstract

This research aims to 1) Study the current conditions, desirable conditions, and priority needs of academic administration to enhance learning management in digital era of small school teachers under the office of primary educational service area in the northeastern region. and 2) Create and verify the model of academic administration to enhance learning management in digital era of small school teachers under the office of primary educational service area in the northeastern region. A mixed-methods research design was employed. The population consisted of 36,545 school administrators and academic teachers. The sample comprised 380 school administrators and academic teachers selected using the Krejcie and Morgan table and multi-stage random sampling. The model was evaluated through focus group discussions with 9 experts. The research instruments included questionnaires, interviews, and evaluation forms. Statistical analysis included percentages, means, and standard deviations and the Priority Needs Index. Research results showed that 1) The current situation, overall, is at a moderate level with a mean of 3.30 ($\bar{X}$ = 3.30, S.D. = 0.47). The desired situation, overall, is at the high levels with a mean of 4.53 ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.56), and the overall Priority Needs Index (PNI) was 0.372. The priority needs arranged from the highest to the lowest were as follows: development of digital media, innovation and technology, digital learning management, supervision integrated with digital technology, digital measurement and evaluation and digital curriculum development. and 2) The model of academic administration to enhance learning management in digital era of small school teachers under the office of primary educational service area in the northeastern region consisted of 5 components: principles, objectives, processes, measurement and evaluation, and conditions for success. The evaluation results indicated that the model demonstrated the highest level of accuracy ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.09) and suitability ($\bar{X}$ = 4.85, S.D. = 0.14).

Keywords: Model of Academic Administration, Learning Management In Digital Era, Small School, Primary School Teacher

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการก้าวเข้าสู่โลกยุคดิจิทัลอย่างเต็มตัว มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์ซึ่งถือเป็นยุคที่มีความสลับซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ จนกลายเป็นปัจจัยสำคัญใน การเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน (สุกัญญา แช่มช้อย, 2560) ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมคนเข้าสู่สังคมยุคใหม่และสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวระบบการศึกษาจึงจำเป็นต้องมี การเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโลกและเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างคน ให้มีความรู้ความสามารถทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในสังคมยุคโลกาภิวัตน์สร้างสังคมและสร้างชาติได้อย่างมีความสุข คือ การศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ทำให้สถานศึกษาได้รับผลกระทบจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนให้อยู่รอดและมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ที่กำหนดยุทธศาสตร์ให้สถานศึกษาและสถาบันการศึกษา ต้องมีระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมีการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนี้จะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่ายที่จำเป็นต้องตระหนักและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ จึงจะสามารถใช้เทคโนโลยีที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้เรียนในยุคดิจิทัล (สุกัญญา แช่มช้อย, 2560) งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานตามที่กำหนดโดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้มีความทันต่อสถานการณ์ เป็นงานพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามบริบทและสอดคล้องกับสภาพสังคมทั้งด้านความรู้ความสามารถในการอ่าน เขียน คิดคำนวณและทักษะการคิดวิเคราะห์นำไปสู่ความจำเป็นต้องพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการและสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนการปรับปรุงการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ กลับพบว่า ครูมีความเชี่ยวชาญและความสามารถใน การจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563) อีกทั้ง ยังขาดทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับ การจัดการเรียนรู้โดยเฉพาะกลุ่มครูรุ่นเก่าส่วนใหญ่ที่ยังคงยึดวิธีการสอนแบบดั้งเดิมใช้การบรรยาย เน้นครูเป็นศูนย์กลาง อีกทั้งยังขาดทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการเรียนรู้แลยังคงไม่ยอมปรับตัวเปลี่ยนแปลง (ฉัตรชัย หวังมีจงมี, 2560) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโรงเรียนขนาดเล็กจะอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและมีแนวโน้มสูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) และคาดว่าจะมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศซึ่งสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาคล้ายคลึงกันใน 4 ด้าน โดยเฉพาะด้านการบริหารวิชาการมีปัญหาที่เด่นชัดที่สุด คือ ครูไม่ครบชั้นและจำนวนผู้เรียนในแต่ละชั้นมีจำนวนน้อยทำให้ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายได้สังคมผู้เรียนคับแคบการเรียนรู้

ระหว่างผู้เรียนไม่กว้างพอผู้เรียนจึงมีความจำกัดในการพัฒนา การเรียนรู้ที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ทุกเรื่องและจากการประเมินมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กยังขาดคุณภาพจึงทำให้คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

แม้ว่าจะมีงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลจำนวนมาก แต่ยังขาดรูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลสำหรับ “โรงเรียนขนาดเล็ก” โดยเฉพาะในบริบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ และทรัพยากรทางเทคโนโลยีแตกต่างจากโรงเรียนทั่วไปจึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทดังกล่าว ซึ่งการวิจัยครั้งนี้พัฒนากรอบแนวคิดจากแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และวงจรคุณภาพ PDCA เพื่อใช้เป็นฐานในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงสนใจที่จะสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีประสทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเริ่มจากการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ และนำผลไปพัฒนารูปแบบร่วมกับข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการวิจัยออกเป็นระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7,095 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7,095 คน ครูวิชาการ จำนวน 29,450 คน รวม 36,545 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. ที่มีความคลาดเคลื่อน .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 380 คน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ เพื่อประเมินสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้ 1) กำหนดประเด็นหลักในการสร้างแบบสอบถามจากกรอบแนวคิดการวิจัยและนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยมาสร้างเป็นข้อคำถาม 2) จัดทำร่างแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นรายการข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 3) นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.80 - 1.00 4) นำแบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือได้ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) อยู่ระหว่าง 0.29 - 0.66 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.945 และ 5) จัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 380 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่และมอร์แกนและสุ่มแบบหลายขั้นตอน ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ระยะที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยนำผลจากการศึกษาจากระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นมาเป็นข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล องค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงดิจิทัล องค์ประกอบที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล องค์ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล และองค์ประกอบที่ 5 ด้านการนิเทศผสานเทคโนโลยีดิจิทัลตรวจสอบยืนยันโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิใน จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้ เป็นนักวิชาการ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และครู เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบบันทึกกิจกรรม การสนทนากลุ่มมีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) เท่ากับ 0.96 และวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และจัดหมวดหมู่ข้อมูลและสังเคราะห์ประเด็นสำคัญตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้วิธี Triangulation จากข้อมูลเอกสาร การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบโดยการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบ การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง มีคุณสมบัติดังนี้ เป็นนักวิชาการ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์และครู ประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบประเมินความถูกต้องของรูปแบบและแบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดำเนินการสร้างแบบประเมิน ดังนี้ 1) ศึกษากรอบแนวคิดในการสร้างแบบประเมินความถูกต้อง/ความเหมาะสม 2) สร้างแบบประเมินความถูกต้อง/ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ 3) นำแบบประเมินความถูกต้อง/ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข 4) นำแบบประเมินความถูกต้อง/ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 5) ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญ และ 6) ได้แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป ใช้ค่าสถิติ คือ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทำการแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ย 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมรายด้าน

การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล	3.43	0.53	ปานกลาง	4.47	0.60	มาก	0.302	5
2. ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงดิจิทัล	3.23	0.42	ปานกลาง	4.52	0.55	มากที่สุด	0.399	2
3. ด้านการวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล	3.34	0.50	ปานกลาง	4.52	0.57	มากที่สุด	0.354	4

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็นการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมรายด้าน (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล	3.20	0.40	ปานกลาง	4.50	0.57	มาก	0.408	1
5. ด้านการนิเทศผสานเทคโนโลยีดิจิทัล	3.32	0.47	ปานกลาง	4.60	0.53	มากที่สุด	0.385	3
โดยรวม	**3.30**	**0.47**	**ปานกลาง**	**4.53**	**0.56**	**มากที่สุด**	**0.372**	

สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.30, S.D. = 0.47) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล ($\bar{x}$ = 3.43, S.D. = 0.53) ด้านการวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล ($\bar{x}$ = 3.34, S.D. = 0.50) ด้านการนิเทศผสานเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{x}$ = 3.32, S.D. = 0.47) ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงดิจิทัล ($\bar{x}$ = 3.23, S.D. = 0.42) และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{x}$ = 3.20, S.D. = 0.40) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.53, S.D. = 0.56) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการนิเทศการศึกษายุคดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.60, S.D. = 0.53) ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.55) ด้านการวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.57) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.50, S.D. = 0.57) และด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล ($\bar{x}$ = 4.47, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

ความต้องการจำเป็น (PNI) โดยรวมเท่ากับ 0.372 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ($PNI_{modified}$ = 0.408) ลำดับที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงดิจิทัล ($PNI_{modified}$ = 0.399) ลำดับที่ 3 ด้านการนิเทศผสานเทคโนโลยีดิจิทัล ($PNI_{modified}$ = 0.385) ลำดับที่ 4 ด้านการวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล ($PNI_{modified}$ = 0.354) และลำดับที่ 5 ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล ($PNI_{modified}$ = 0.302) ตามลำดับ

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ประกอบด้วยหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 หลักการ ประกอบด้วย 1) หลักการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม 2) หลักการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 3) หลักการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

2.2 วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) เพื่อมีรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก และ 2) เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก

2.3 กระบวนการ ดำเนินการขับเคลื่อนองค์ประกอบ 5 ด้าน ด้วยกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้ ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านที่ 3 การวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล ด้านที่ 4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลและด้านที่ 5 การนิเทศการศึกษายุคดิจิทัล

2.4 การวัดและประเมินผล ประกอบด้วย 1) ประเมินความรู้ความเข้าใจการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโดยใช้แบบทดสอบ 2) ประเมินพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม และ 3) ประเมินความพึงพอใจของผู้ที่ใช้รูปแบบรูปแบบบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.5 เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำดิจิทัล 2) การสร้าง ความร่วมมือในการปฏิบัติตามขั้นตอนของรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ใน ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) การนิเทศติดตามที่มีความต่อเนื่องสม่ำเสมอและ 4) การส่งเสริมให้มี Best practice ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การตรวจสอบรูปแบบโดยสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ทำการประเมินรูปแบบด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมรายด้าน

รายการประเมิน	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
หลักการ						
เฉลี่ย	4.64	0.49	มากที่สุด	4.78	0.42	มากที่สุด
วัตถุประสงค์						
เฉลี่ย	4.89	0.32	มากที่สุด	4.94	0.24	มากที่สุด
กระบวนการ						
เฉลี่ย	4.67	0.04	มากที่สุด	4.81	0.07	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล						
เฉลี่ย	4.81	0.40	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
เงื่อนไขความสำเร็จ						
เฉลี่ย	4.89	0.32	มากที่สุด	4.89	0.32	มากที่สุด
เฉลี่ยโดยรวม	**4.74**	**0.09**	**มากที่สุด**	**4.85**	**0.14**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินรูปแบบด้านความถูกต้องอยู่ในระดับ ($\bar{X}$ = 4.74, S.D. = 0.09) และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.85, S.D. = 0.14) ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าการนิเทศผสานเทคโนโลยีดิจิทัลช่วยให้ครูสามารถเข้าถึงการพัฒนาวิชาชีพได้ต่อเนื่อง แม้อยู่ในพื้นที่ห่างไกล

อภิปรายผล

ผลการวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล ด้านการวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศผสานเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงดิจิทัลและด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้ครูมีการใช้เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรมมากขึ้นแต่ในสิ่งแวดล้อมของการสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กยังมีไม่เพียงพอที่จะส่งเสริมในด้านของการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทั้งทางด้านการพัฒนาศักยภาพของครูในการสร้างและพัฒนาสื่อและอุปกรณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จึงแสดงให้เห็นถึงข้อมูลในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570) พบว่า ประเด็นจุดอ่อนของการพัฒนานั้นมีหลายประเด็นและหนึ่งในนั้น คือ จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กที่มีมาก ส่วนใหญ่ขาดแคลนทรัพยากรที่จะสนับสนุนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ทั้งนี้ คุณลักษณะที่สำคัญของครูนั้นต้องมี ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่ตนเองสอนและสามารถประยุกต์นำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการและพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้กับผู้เรียน (อ่องจิต เมธยะประภาส, 2559) และคุณลักษณะของครูในยุคดิจิทัลว่าต้องสามารถเลือกแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับทั้งหลักสูตร เนื้อหาวิชา และรูปแบบการสอน เพื่อตอบสนองต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล และคุณลักษณะที่ระบุถึงการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและสถานการณ์โลกในอนาคต (Redecker, C, 2017) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยสื่อและเทคโนโลยีในการกระตุ้นการเรียนรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนโดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและบุคลากรครูจึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้อีกทั้งนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด

1.2 สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการนิเทศผสานเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการจัด การเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล และด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัลตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องมาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีในปัจจุบันที่ทำให้พฤติกรรมการเรียนรู้ และความสนใจของผู้เรียนเปลี่ยนไป ครูจึงต้องมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น กระบวนการนิเทศจึงควรได้ส่งเสริมครูให้แสวงหาความรู้เข้าถึงแหล่งความรู้ผ่านโปรแกรมแพลตฟอร์มหรือแอปพลิเคชัน เช่น Facebook OBEC content center และอื่น ๆ ส่งเสริมครูให้มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและสื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ผ่านการอบรมจากหน่วยงานต้นสังกัด ออนไลน์อบรม และอื่น ๆ จัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้รับการนิเทศด้วยกระบวนการ PLC อย่างเป็นระบบสอดรับกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ที่กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาว่า คือ กระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือร่วมกับผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนและเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการนิเทศในรูปแบบออนไลน์ช่วยลดข้อจำกัดด้านระยะทาง เวลา และงบประมาณ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล ทำให้ครูสามารถเข้าถึงการพัฒนาวิชาชีพและรับคำปรึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2558)

1.3 ความต้องการจำเป็น (PNI) การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ใน ยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมเท่ากับ 0.372 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการนิเทศการศึกษายุคดิจิทัล ด้านการวัดและประเมินผลยุคดิจิทัลและด้านการพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล ตามลำดับ จากข้อมูลจะเห็นได้ว่าความต้องการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุคดิจิทัลอยู่ในลำดับที่หนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูมีความต้องการปรับวิธีการในการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วย ครูควรได้รับการส่งเสริมในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น Ai Clip VDO E-book และอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ อ่องจิต เมธยะประภาส ที่กล่าวว่า ครูต้องสามารถใช้เทคโนโลยีในการสร้างบทเรียน และสื่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาและต้องตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนให้ได้มากที่สุด (อ่องจิต เมธยะประภาส, 2559) ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับ White, J. P. ที่กล่าวว่า ครูต้องตามให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่เพื่อนำไปปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง โดยครูต้องสามารถเลือกใช้งานเครื่องมือดิจิทัลทั้งซอฟแวร์ (แอปพลิเคชัน โปรแกรม โซเชียลมีเดีย และบริการต่าง ๆ) และฮาร์ดแวร์ (คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน และอุปกรณ์พิเศษ อื่น ๆ ในห้องเรียน สมาร์ทโฟน) ได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ และมีคุณลักษณะที่ระบุ

ถึงการสร้างสื่อการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (White, J. P., 2015) แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ในปัจจุบันจะมีการส่งเสริมครูในการผลิตสื่อการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจัลแต่ยังไม่มีความเพียงพอที่จะพัฒนาศักยภาพของครูที่จะในไปใช้ในห้องเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งขับเคลื่อนด้วยกระบวนการคุณภาพ PDCA ทุกองค์ประกอบมีการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนของการบริหารงานวิชาการภายในกรอบที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรเชิงดิจิทัล ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านที่ 3 การวัดและประเมินผลยุคดิจิทัล ด้านที่ 4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล และด้านที่ 5 การนิเทศการศึกษายุคดิจิทัล มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันในลักษณะของระบบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบ การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สร้างขึ้นโดยยึดทฤษฎี แนวคิดที่เป็นระบบส่งผลให้ องค์ประกอบมีการเชื่อมโยงกันในลักษณะของระบบอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ สุกัญญา แช่มช้อย ที่กล่าวถึงสภาพปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลว่าต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 5 ส่วน ได้แก่ ผู้เรียน การเรียนรู้ครู เทคโนโลยีนวัตกรรมการเรียนรู้ และผู้บริหารสถานศึกษา (สุกัญญา แช่มช้อย, 2560) นอกจากนี้ กมล ภู่ประเสริฐ ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ คือ กระบวนการบริหารที่เกี่ยวข้อง กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญของภารกิจในสถานศึกษา กระบวนการนี้ครอบคลุมการจัดการด้านหลักสูตรและการสอนการพัฒนาครูผู้สอน การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน (กมล ภู่ประเสริฐ, 2553) และที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ กชพร สีกาเรียน ที่ทำการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาครู ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล (กชพร สีกาเรียน, 2567) แสดงให้เห็นว่าการเปิดโอกาสให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ และดำเนินงาน และดำเนินการผ่านกระบวนการ PDCA ส่งผลให้การขับเคลื่อนงานวิชาการเป็นไปในทิศทางเดียวกันและสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง

ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือในด้านของความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ นี้ได้ดำเนินการโดยผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากตัวแทนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวของกับการจัดการศึกษาที่ครอบคลุมทุกตำแหน่งสายงานและดำเนินการอย่างเป็นระบบตามระเบียบวิธีวิจัยในทุกระยะและมีการใช้เครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทุกฉบับ และอาจเป็นเพราะผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการฯ นี้มีองค์ประกอบที่มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกันและสามารถนำไปประยุกต์ใช้

เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมากและสามารถก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชานนท์ คำปิวทา พบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเป็นไปได้ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ชานนท์ คำปิวทา, 2565) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความถูกต้องและความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปและข้อเสนอแนะ

รูปแบบการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการสร้างโดยใช้ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นและการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและดำเนินการผ่านกระบวนการขั้นตอนระเบียบวิธีวิจัยอย่างเป็นระบบทำให้ได้รูปแบบ การบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีผลการประเมินด้านความถูกต้องและ ความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ การวัดและประเมินผล และเงื่อนไขความสำเร็จ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูโรงเรียนขนาดเล็กอย่างต่อเนื่องโดยสนับสนุนการอบรมด้านสื่อดิจิทัล การนิเทศออนไลน์ และการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาการใช้รูปแบบในโรงเรียนต่างขนาด หรือศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลในบริบทอื่นเพิ่มเติม

เอกสารอ้างอิง

กชพร สีกาเรียน. (2567). รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น. วารสารปัญญา, 31(1), 1-11.

กมล ภู่ประเสริฐ. (2553). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ฉัตรชัย หวังมีจงมี. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการเรียน เปลี่ยนสมรรถนะ. วารสารสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 12(2), 47-63.

ชานนท์ คำปิวทา. (2565). รูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2558). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2560). การศึกษา 4.0 เป็นยิ่งกว่าการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษา.

_____. (2564). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2564. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

_____. (2563). การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก. เรียกใช้เมื่อ 12 มิถุนายน 2567 จาก https://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1801-file.pdf

สุกัญญา แช่มช้อย. (2560). การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อ่องจิต เมธยะประภาส. (2559). คุณลักษณะของครูและนักเรียนในศตวรรษที่ 21. เรียกใช้เมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2568 จาก http://www.slideplayer.mcu.ac.th/?p=162

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3). https://doi.org/10.1177/001316447003000308.

Redecker, C. (2017). European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Retrieved February 15, 2025, from https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC107466

White, J. P. (2015). Digital Literacy Skills for FE Teachers. London: SAGE.